

Bygdeboknemnda har valgt «bygd i bevegelse» som en rød tråd for den nye historieboka: vi vil legge vekt på mange typer ferdsel: reiser på fjord og vei og bane, utvandring og innflytting, pendling og trafikk, båtbygging og jernbaneanlegg. Arbeidskraftoverskudd førte til utvandring, mens arbeidskraftbehov førte til innflytterne til gårdene; husmenn kom hit fra Gudbrandsdalen, og drenger og tauser kom fra nabobygdene. Hva hadde de med seg når de kom, og hvilke endringer fulgte i fotsporene deres?

Vi ønsker oss ei person-nær fortelling som ser historia nedenfra. Vi ønsker å skrive historier fra Inderøy, slik bygda ble opplevd av husmenn, tjenestejenter, skolebarn, handelsbetjenter, jernbanens rallarer og vanlige arbeidsfolk.

Ikke den første

Dette vil ikke bli den første bygdeboka for Inderøy. De nye bøkene vil supplere gode, ajourførte gårdshistoriebøker, og fornye en åtti år gammel bygdehistorie. Inderøy har utgitt «Heim og folk» i fem bind fra 2007 til 2011, og Mosvik håper å bli ferdig med sine fire bind i nå i 2014. Dette er den delen av bygdebokverket som du oftest tar ned fra bokhylla; gårdshistorien med opplysninger om huseiere og slektskap.

Det vi nå skal lage er en moderne «alminnelig historie»; om de tingene som gjelder lokalsamfunnet og regionen under ett. Det er et minst like viktig arbeid som de andre bygdebøkene. Det meste av det du vet om hjembygdshistoria di, har du enten lest selv, eller du har hørt det av noen andre som har lest det. Vanligvis i bygdeboka!

I 1973 utkom den forrige «Inderøyboka», av Ystad og Sakshaug. Dette er fremdeles lesverdig, men også preget av at arbeidet med bøkene startet i 1930-årene.

Faglig og åpent

Vi skal lyse ut et 4-årig engasjement for en fagutdannet historiker som bygdebokforfatter. Vi samarbeider med HiNT om hele bokprosjektet, og høgskolen står som arbeidsgiver. Dette er en

ny modell for bygdebokarbeid i vår region, men vi tror at det vil gi oss en god prosess, hvor både forfatteren og bygdeboknemnda blir trukket inn i et fagmiljø av erfarne historikere ved HiNT.

Skrivearbeidet skal så langt som mulig være i åpen dialog med hele bygdesamfunnet. Vi planlegger foredragskvelder underveis, hvor forfatteren kan få prøve ut sine teorier og tekster mens de blir til. Noen foredragskvelder vil nok også bli med andre talere, som er eksperter på hver sine områder. Slik ønsker vi å skape bredt eierskap til bokprosjektet og til bygdas historie.

En gave og en oppgave

En slik ny bygdehistorie er en gave til oss alle. Takk, enda en gang, til kommunestyret som i desember bevilget pengene som gjorde det mulig å starte dette arbeidet.

Men bøkene er også en oppgave for oss alle. Eller: for svært mange av oss. Flere enn du tror. I de kommende 4 årene formes neste generasjons bilder av Inderøys historie. Det er nå du kan være med og skrive historie. Du kan bidra til innsamling av gamle bilder, og du kan skrive ned dine egne minner eller historiene til naboer og familiemedlemmer.

Det som skrives i de to-tre nærmeste årene har en særlig sjanse til å være med på å forme den store historien i bokform. Husker du den første drosjebilen, den siste turen med rutebåten Steinkjer, eller den første skoleskidagen? Slike historier fortjener å skrives ned.

Begge historielagene (Inderøy og Mosvik) har egne fotosamlinger; de er på leting etter gode bilder fra arbeidsliv og dagligliv i gammel tid. Begge historielagene utgir også kalendre og årlige samlinger («årbøker») med korte og lange artikler. Her kan du også bidra med minner, historier og bilder.

En særskilt dugnadsoppgave venter på dere som vil være med på å skrive et internettleksikon med lokalhistorie. Etter modell av Wikipedia finnes lokalhistoriewiki.no, hvor frivillige fra hele landet bidrar til å gjøre lokalhistorien mer tilgjengelig. Vi ønsker å trekke mye av «oppslagsverk»-stoffet ut av de nye bygdebøkene og skrive det inn i Lokalhistoriewiki. Og vi håper at du kan hjelpe oss med det!

Ved å veksle mellom nett og bøker, vil det bli bedre rom i bøkene til nye fortellinger og gjennomtenkt analyse. Opplysningene om hvem som var ordfører når, eller om hvor lenge det var skole i Langaunet, kan vi like gjerne finne på Lokalhistoriewiki. Det vil om kort tid bli invitert til kurs for dere som er nysgjerrige på dette.

Du kan også følge bokprosjektet via facebooksidene «Inderøys historie». Og vi håper å komme tilbake med regelmessig informasjon i avisene.

Bygdeboknemnda er oppnevnt av kommunen og av de to historielagene: Liv Skogset Værdal, Ole Tronstad, Otte Vatn, Kåre Bjerkan og meg, Morten Olsen Haugen. Vi har stor respekt for alvoret i det å skrive bygdas historie. Vi stoler på at arbeidet blir møtt med interesse og velvilje, og på at mange vil arbeide sammen med oss for å gjøre bøkene best mulig.

Vi snakkes!